

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 170-1923)

Originalt emne

Boligforhold

Boligforhold/Boliglove (Huslejelove)

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 17. maj 1923](#)
- 2) [Byrådsmødet den 14. juni 1923](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. maj 1923 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 170-1923)

Cirkulære af 3. Maj 1923 fra Indenrigsministeriet vedrørende Boligloven af 1923.

Formanden meddelte, at Ministeriet ønskede Svar paa, hvorvidt den ny Huslejelov skulde gælde for Aarhus Kommune i det Omfang og for den Tid, den var givet. Taleren antog, at Byradet var enig om, at Kommunen bør bibeholde Loven.

P. Petersen kunde ikke være enig med Borgmesteren heri; men paa den anden Side var der ikke særlig Grund til nogen lang Forhandling om Sagen, da Spørgsmaalet var drøftet for kort Tid siden, og Stillingen i Byraadet næppe ændret siden. Taleren kunde dog stadig ikke indse, hvad Gavn det skulde gøre at opretholde denne Huslejelov, for det havde vist sig, at saa længe den havde eksisteret, havde den ikke kunnet afhjælpe Bolignøden, og den forhindrede at faa Byggeriet i Gang. Ved en Ophævelse vilde der muligvis enkelte Steder blive nogen Gnidning mellem Ejer og Lejer, men det skulde man igennem for at faa

normale Forhold. Saa blev der sagt, at Huslejeloven var nødvendig for at holde Lejen nede. Det kunde maaske nok knibe for enkelte at betale en større Husleje, men en Lejestigning kunde umuligt undgaas, hvis man skulde regne med de nuværende Byggepriser, og Ejendommene skulde forrente sig, for man kunde næppe tænke sig, at Stat og Kommune til evig skal betale til Opførelse af Ejendomme. Taleren troede ikke, det blev ret meget billigere at bygge Huse, for Materialierne kostede i Øjeblikket ikke noget videre; det allermeste var Arbejdsløn, og naar man krampagtigt modsatte sig en Nedsættelse af denne, ja endog krævede en Stigning for Byggefagenes Vedkommende, vilde Lejen ikke blive billigere. Taleren vilde derfor anbefale at svare, at man ønsker at komme af med Boligloven snarest muligt.

H. P. Christensen erindrede om, at den samme Tale havde Konsul Petersen ført, hver Gang der var Tale om Huslejeloven, men det var han vel pligtig til at gøre som Medlem af Grundejerforeningen Bestyrelse. Men naar man saa, hvordan Boligforholdene havde udviklet sig i de Byer, som i Fjor ophævede Loven, specielt i Odense, saa indbød det ikke til Efterfølgelse. Bolignøden var sikkert større i Aarhus end i Odense, og man kunde nok tænke sig, hvordan Forholdene vilde blive, hvis Aarhus gik med til en Ophævelse; det vilde blive Opsigelser og Lejeforhøjelser overalt, og Kommunen blev sikkert tvunget til at bygge Barakker. Det var en forslidt Paastand, at Huslejeloven forhindrede Byggeriet, for der var ikke bygget mere i de Byer, hvor Loven var ophævet, og der blev selvfølgelig heller ikke bygget, saa længe Byggepriserne var saa høje, enten det saa skyldtes Arbejdsløn eller Materialier. Hvis Regeringen havde bibeholdt den tidligere Boliglov med Tilskud til Byggeriet, kunde Forholdene maaske ad den Vej være forbedrede, men uaar dette nu ganske var strøget, vilde der selvfølgelig blive bygget endnu mindre. Den nuværende Form for Garanti af Stat og Kommune kunde ikke overses, og det blev muligvis langt dyrere end et bestemt Tilskud. Af disse Grunde vilde Taleren anbefale, at Byraadet vedtager at opretholde Loven i fuld Udstrækning for Aarhus Kommune.

M. Simonsen vilde ogsaa anbefale at vedtage, at Loven opretholdes i den Udstrækning, som den fik ved den sidste Revision, saaledes at man beholder Nævnene indtil Maj 1924 og derefter vedtager, at der ikke i det første Aar kan ske Lejeforhøjelse. Videre kunde man ikke gaa i Øjeblikket, men det vilde muligvis vise sig, at Lovgivningsmagten igen i 1925 blev nødt til at træde til. Efter de Erfaringer man havde gjort i de Kommuner, hvor Loven i Fjor blev ophævet, vilde det være ganske uforsvarligt at gaa til en Ophævelse, og Byraadets Flertal var sikkert enig herom; det var vel endog tvivlsomt, at de konservative

Medlemmer vilde følge Konsul Petersen i hans Krav, i hvert Fald var det lige saa vel konservative Lejere som andre, der klagede over Forholdene i de Byer, som i Fjor ophævede Loven. Det var oplyst, at der var sluttet en Overenskomst mellem Venstre og de Konservative paa Rigsdagen om Ophævelse af Boligloven, men i sidste Øjeblik blev Venstre betænkelig og brød ud. Paastanden om, at Huslejeloven forhindrede Byggeriet, var kraftigt modbevist fra de Byer, hvor man havde ophævet Loven. Der forelaa Erklæringer fra 11 Byer, hvor det var sket, og de gik alle ud paa, at der ikke i det sidste Aar var nogen Forandring at spore m. H. t. Byggeriet. Tilmed gjaldt Loven ikke for Nybygninger. Konsul Petersens Udtalelser om Arbejdsløn skulde Taleren ikke komme nærmere ind paa ved denne Lejlighed; Hensigten med disse Ord var tydelig nok. I Øjeblikket vilde det være intet mindre end en social Ulykke at ophæve Boligloven. Der var sikkert mange humane Grundejere, som ikke vilde lade sig paavirke heraf, men mange af dem, specielt Spekulanterne, vilde benytte Lejligheden til en Opskruning af Lejen, som vilde stramme Tiderne endnu mere.

P. Petersen kunde med lige saa god Ret sige, at Hr. H. P. Christensen udtalte sig, som han skulde ifølge sin Stilling, og Hr. Simonsen maatte selvfølgelig indtage samme Standpunkt her som i Rigsdagen. Taleren kunde ikke se, at der var ført Bevis for Huslejelovens Uskadelighed angaaende Byggeriet; det var rigtigt nok, at Loven ikke gjaldt for Nybygninger; men saa længe man ikke var færdig med Huslejeleven, vidste ingen, hvor naar den kom til at gælde for disse ogsaa, og i hvert Fald ved Lejerskifte faldt de ind under Loven. Det var muligt, at Kommunen kom til at bygge flere Barakker, men det beviste jo intet som helst i Spørgsmaalet om Huslejelovens Uskadelighed.

M. Simonsen syntes, at Konsul Petersens Forsvar for hans Paastand var temmelig løst, for naar der forelaa saadanne Erklæringer fra de Byer, hvor Loven var ophævet, maatte det dog være fuldgyldigt Bevis for, at en Ophævelse af Loven ikke fremmede Byggeriet. Angaaende de ny Ejendomme, saa var Lejen sikkert i disse saa høj, at Ejeren ikke behøvede at faa Lejen sat op ved Lejerskifte, og der var næppe Fare for nogen Nedsættelse.

Det vedtoges med 13 Stemmer mod 7 at svare Ministeriet, at man ønsker, at Boligloven vedblivende skal gælde for Aarhus Kommune.

(J. Nr. 170-1923)

Indenrigsministeriets Godkendelse af, at Boliglovens Bestemmelser har Gyldighed for Aarhus Kommune indtil 1. Maj 1924 for Bolignævnenes og Forretningslokalenævnets Vedkommende.

A. Sneum spurgte, om det var rigtigt, hvad der blev sagt fra flere Sider, at der fandtes adskillige Lejligheder i Byen, som stod tomme, idet Ejerne ikke vilde udleje dem.

Formanden svarede, at der af og til kom Meddelelse om saadanne, og Sagen blev da undersøgt af Bygningsinspektøren eller af Politiet. Hidtil havde der været 600 af den Slags Ekspeditioner, og siden April Flyttedag i Aar 25. Det var dog ikke let at komme Forholdet til Livs, idet der næsten altid var lavet en Slags Lejekontrakt. Det kunde ogsaa være vanskeligt at opdage de ledige Lejligheder, da der som Regel fandtes Gardiner ophængt o. l.; hvis Kontrollen skulde være effektiv, maatte Beboerne i saadanne Ejendomme anmelde Forholdet, og det vilde saa blive undersøgt af Bygningsinspektøren, eventuelt Politiet.

Toges til Efterretning.

